

Roppant röstellem, hogy mi akkor élvezzük a remek házat, kertet (legalábbis én, mert Loli dolgozik), amikor a legszebb, s amikor Magának, drága Grófné a téli fagy után elsősorban jussa volna erre az örömré.² Sajnos eddig semmi kilátás, hogy Londonban lakásra találjunk. A sarki agency³ kiírta a kirakatba, hogy nem fogad többé klienseket. De talán a legközelebbi napok folyamán megtörténik a csoda. Mindenfelé mindenkinek telefonálunk e célból.

Nagy sajnálkozással hallottuk, hogy a vérvizsgálat ismét nem volt kielégítő. A haza érdekében kérjük, vigyázzon magára, mert bizony Magyarországon megerőltető idegpróbáknak lesz kitéve.

Várjuk haza a Grófot, és hogy jó híreket hoz magával.⁴

Kezét sokszor csókolja

PIL 704. f. 81. ó. e. (eredeti)

¹ Károlynak gyermekkori torokoperációja eredményeképpen fémes csengésű, kellemetlen hangja volt, de különben jól érthető, mint az a fennmaradt hangfelvétélből is megállapítható. A BBC-nél azonban, amíg Horthy esetleges fordulatával számolva nem akarták Károlyt szerepeltetni, hangjára hivatkoztak legegyszerűbb érvként. Miután Horthy leszerepelt, Károlyi hangja nem volt akadály, erre utal Hatvany.

² Amíg Károlyinét egy vidéki szanatóriumban kezelték, ahová elkísérte férje is, Hatvanyék, akik Oxfordból Londonba akartak költözni, béreltek londoni lakásukat a Church Row 6 alatt (mint a levélpapír is mutatja). A levél datálatlan, de miután Hatvanynek Károlyihoz írt, az operáció eredményét tudakoló, itt nem közölt levelét 1945 augusztussal datálta, a közölt levél csak néhány nappal korábbi lehet.

³ Lakástügynökség (angol).

⁴ Hatvany még egy levelet írt Károlyinének Guildfordba, amelyben főleg készülő könyvéről van szó. Ebből a levélből kiderül, hogy Hatvanyé 1-2 nappal előbb meglátogatta Károlyiékát.

126. HAVAS ENDRE TÁVIRATA KÁROLYI MIHÁLYHOZ

(London, 1945. szeptember 1.)

Invitation of Hungarian Government arrived to Foreign Office. You have to leave as soon as possible. Please ring me.

PIL 704. f. 81. ó. e. (eredeti távirat)

*

A magyar kormány meghívása a Külügyminisztériumba érkezett. Indulnia kell, amint csak lehetséges. Kérem hívjon fel.

127. KÁROLYI MIHÁLY TÁVIRATA ZSEDÉNYI BÉLÁHOZ

(London, 1945. szeptember)

With great delay and with thanks I received your message, take part opening meeting. Great difficulties for return. Hope will...¹ Please extend heartiest greetings Parliament. Keep touch with me by letter.

PIL 704. f. 129. ó. e. (fogalmazvány)

*

Köszönettel, nagy késéssel kaptam meg üzenetét, hogy vegyek részt a megnyitó ülésen. A visszatérés nagy nehézségekbe ütközik. Remélem...¹ Kérem, adja át a nemzetgyűlésnek szívélyes üdvözlőmet. Tartsa velem a kapcsolatot levelezés útján.

¹ Egy szó olvashatatlan.

128. REINITZ JENŐ KÁROLYI MIHÁLYHOZ

(Detroit, 1945. szeptember 3.)

Uram:

Én Önnek igaz híve és politikai követője vagyok. Attól a naptól, mikor egy Pavlik nevű rendőrtiszt rendeletére Önt a magyar képviselőházból erőszakkal eltávolították, azóta én az Ön politikai vonalát követem. Itten Amerikában, mint megírtam Önnek egy időben, az itteni magyarság nem egységes. Az ipari munkásság, mint jó magam is, 100% károlyista. Ellenben a politikailag éretlen földművesek, akik a papokat követik, nem lelkesednek 100% Károlyiért. Ezt abból magyarázom, hogy a papok nem szeretik a földosztó Károlyit, és ezt a híveikre is rá tudják tukmálni, és sajnos ezek többségben vannak. Aztán itt van az Amerikai-magyar Szövetség, ami minden, csak nem magyar. Ezek azt beszélik, hogy Károlyit nem akarja a magyar nép, mert túl vörös. Szóval mi itten nem tudjuk mire vélni a dolgokat. Hogy Károlyit, Vámbéryt megválasztották képviselőnek, az nekünk nem elég. Mi Károlyit az ország élén szeretnénk látni. Sokan azt mondják, hogy Anglia nem engedi hazamenni. Sokan azt is mondják, hogy az oroszoknak nem elég radikális. Én persze az ilyen mendemondákra nem sokat adok. De én, és velem együtt sok más az Ön követői közül, szeretnénk a valót Öntől hallani, hogy mi az oka annak, hogy Ön még mindig Londonban van? A háború Európában már 3 hónapja kész. Önnek a történelem alapján az ország élén kellene lenni. Szíveskedjen néhány sorban az okokat megírni, hogy az Ön igazi hívei tudják meg a valót.¹

Szívélyes üdvözléssel

PIL 704. f. 81. ó. e. (eredeti)

¹ Reinitznek Havas válaszolt Károlyi helyett. Megmagyarázta, miért késett Károlyi hivatalos budapesti meghívása. Károlyi nevében megköszönte érdeklődését (PIL 704. f. 129. ó. e.).

129. BÖLÖNI GYÖRGY KÁROLYI MIHÁLYHOZ

(Párizs, 1945. szeptember 4.)

Kedves Elnök úr,

vártam 14-i táviratodban jelzett leveledet, de csak nem akar megérkezni. Pedig ezúttal igazán igen vágytam volna tudni terveidről és elhatározásaidról. Egyáltalában: miként állanak hazatérési terveid? Én miután hiába vártam hazulról bármiféle értesítést – úgy látom, hogy a dologgal nemigen törődnek –, az oroszokhoz fordultam hivatalosan, hogy adják meg a beutazási engedélyt. Azt mondták: berlini főhadiszállásuktól kéri meg kérésemre a választ. Ennek már egy hónapja, a követségen sürgettem a dolgot, s miután máig semmi válasz, kezd a dolog egyáltalában nem érdekelni. A feleségem gyenge egészségi állapota nehezen engedi meg, hogy csak úgy vaktában nekivágjak egy ideglenesnek szánt hazatelepülésnek, mert a lakásállapotok igen súlyosak, az inflációval az élet drága és nehéz, ha csak úgy bizonytalanra toppan haza az ember. Másfelől a francia